

Aan de informateurs drs. W.J. Bos en H.G.J. Kamp
p.a. Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum: 27 september 2012

Behandeld door; L. Beckers

Bijlagen: -

Betreft: aanbod vanuit de middelgrote gemeenten

Geachte informateurs,

U staat voor een mooie en belangrijke opgave: het helpen formeren van een nieuw kabinet voor Nederland. Het Platform Middelgrote Gemeenten wil u en de onderhandelaars daar graag bij helpen. In deze brief geven we aan waar onze kracht ligt en hoe het nieuwe kabinet die kan stimuleren. Hoe beter wij vanuit onze kwaliteiten kunnen opereren, hoe meer dat het nieuwe kabinet oplevert. We nodigen het kabinet uit om gebruik te maken van de specifieke kracht van middelgroot om de veranderingen waar het kabinet voor staat tot stand te brengen.

Het zijn krappe tijden voor de meeste inwoners van Nederland. Het nieuwe kabinet én gemeenten moeten de broekriem aanhalen. Tegelijk wordt van gemeenten veel verwacht: behoud van voorzieningen en creëren van maatschappelijk draagvlak voor, en het realiseren van de hervormingen die nodig zijn. Vooral op het sociale domein is de veranderopgave groot.

Kwaliteiten

Middelgrote gemeenten hebben dé ideale kwaliteiten om goed op deze ontwikkelingen te kunnen anticiperen. Wij zijn **flexibel** waardoor we verandering gemakkelijker kunnen realiseren. Wij zijn – zo blijkt uit de cijfers - **efficiënt**, waardoor een investering van €1.000.000 in een middelgrote gemeente een groter maatschappelijk rendement oplevert dan eenzelfde investering bij een kleine of grote gemeente. Wij staan **dichtbij** inwoners, bedrijven en instellingen, waardoor wij positief bijdragen aan het vertrouwen in de overheid. Wij zijn **verbindend** in de regio en intern: door de organisatie op menselijke schaal vinden collega's elkaar eenvoudig. Wij zijn **innovatief** doordat we beschikken over strategische denkkracht en een wendbare organisatie.

Dé plek voor experimenten

Middelgrote gemeenten beschikken over de expertise en strategische denkkracht die nodig is om te kunnen innoveren. Wij kunnen intern en extern snel schakelen waardoor vernieuwing en aanpassing snel plaatsvindt. Dit maakt het mogelijk te experimenteren zonder allerlei structuren op te zetten die afleiden van het eigenlijke experiment.

Het PMG nodigt het nieuwe kabinet uit de schaal van middelgroot te benutten om te experimenteren op het sociale domein. Stel middelgrote gemeenten aan als experimenteergemeenten.

Geef ons ruimte om te innoveren op het sociale domein en nieuwe werkwijzen te ontwikkelen op het terrein van (burger)participatie. Het instellen van experimenteergemeenten versnelt innovatie waarvan het openbaar bestuur als geheel en uiteindelijk de inwoner profiteren.

Betekenis voor regio

Gemeenten hebben elkaar nodig in het reageren op en vormgeven van maatschappelijke ontwikkelingen en toekomstige taken. Alle gemeenten, van klein tot G4, nemen daarom deel aan verschillende samenwerkingsverbanden. Dit is nodig omdat de arbeidsmarkt, woningmarkt en onderwijsmarkt een sterk regionaal karakter vertonen. Middelgrote gemeenten leveren actief hun bijdrage aan regionale samenwerking. Deze rol zal groeien doordat wij nieuwe taken op het sociale domein op ons nemen.

Middelgrote gemeenten zijn groot genoeg om met grote gemeenten een regionale rol te kunnen vervullen en klein genoeg om een geschikte partner te zijn voor kleine gemeenten en oog te hebben voor lokale gemeenschappen.

Geef ruimte voor innovatie op het sociale domein

Er gebeurt veel in het sociale domein. Dit vraagt om een sterke en daadkrachtige visie op de toekomst van dat domein. De middelgrote gemeenten willen dat inwoners in de toekomst daadwerkelijk integraal – over de leefdomeinen heen - worden geholpen. Het aanbod van de gemeente moet worden afgestemd op de kracht van de inwoner en zijn omgeving. Hiervoor moeten gemeenten flexibel zijn en dicht bij de inwoner kunnen staan. En juist dat is waar middelgrote gemeenten goed in zijn!

De gemeente wordt (integraal) verantwoordelijk voor de jeugdzorg en hanteert het principe 'één gezin, één plan, één aanspreekpunt'. Het is van belang één toegangspoor te organiseren voor jeugdigen. Hier kunnen ze hun hulpvraag kwijt en kan een passend aanbod worden gedaan. Bij dit aanbod kijken we eerst of gemeentelijke voorzieningen toereikend zijn. Alleen als dit niet het geval is doen we een beroep op meer intensieve ondersteuning uit de 2e lijn. De huisarts of de GGZ heeft hierbij een adviserende rol.

Middelgrote gemeenten kunnen - doordat we dichtbij inwoners en instellingen staan - gemakkelijk verbindingen leggen. Om maximaal gebruik te maken van onze efficiency hebben we ruimte nodig voor innovatie. Van belang is dat wetgeving voldoende ruimte biedt en dat er voldoende middelen zijn om de verandering waar te maken. VNG en G32 pleiten hier ook voor!

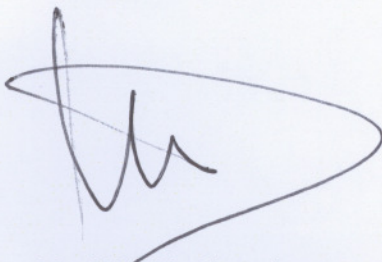
Wij vragen het kabinet / bieden het kabinet aan...

- 1. Erken en benut de schaalvoordelen van middelgrote gemeenten.** Middelgrote gemeenten hebben een schaal waarbij we optimaal gebruik kunnen maken van schaalvoordelen en weinig last hebben van schaalnadelen. Wij vragen het kabinet dit te erkennen en middelgrote gemeenten voldoende financiële middelen en beleidsvrijheid te bieden om de kansen te pakken.
- 2. Gebruik middelgrote gemeenten als experimenteergemeente.** Stel middelgrote gemeenten aan als experimenteergemeenten met financiële -en beleidsmatige ruimte voor innovatie. Flexibiliseer de rechtspositie van ambtenaren.

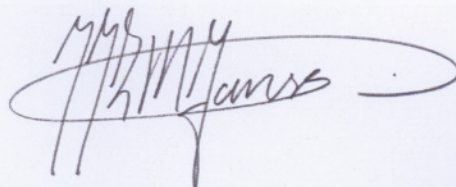
3. **Kies voor een rechtvaardige verdeling van het gemeentefonds.** Middelgrote gemeenten staan extra onder druk bij bezuinigingen omdat een beperkt aantal inwoners bovengemeentelijke voorzieningen in de lucht moet houden. De centrumfunctie van middelgrote gemeenten is in de huidige verdeling van het gemeentefonds onvoldoende erkend. De onbalans neemt verder toe door de steeds grotere betekenis van middelgroot voor de regio.
4. **Geef ruimte voor innovatie op het sociale domein.** Reken gemeenten af op het resultaat: daar gaat het uiteindelijk om. Gemeenten hebben aan de voorkant voldoende tijd en geld nodig om de nieuwe taken goed te beleggen en te zorgen dat de verandering leidt tot een betere dienstverlening aan inwoners. In de huidige plannen is slechts een marginale verbinding tussen de leefdomeinen mogelijk, terwijl die verbinding juist van essentieel belang is. Handhaaf het adagium: 'geld volgt taak'.

Middelgrote gemeenten bezitten waardevolle kwaliteiten die middelgroot een drager van verandering kunnen maken. Wij nodigen u uit deze kracht te benutten en middelgrote gemeenten in staat te stellen samen met u de kansen te pakken!

Hoogachtend,

Mw. W.C.M. Lissenberg-van Dam,
secretaris

Drs. J.J.L.M. Janssen,
voorzitter